

UNIVERZITA KARLOVA
Pedagogická fakulta
Katedra biologie a environmentálních studií

Posudek vedoucího DIPLOMOVÉ PRÁCE

Předložil student: **Bc. Lucie Dvořáková**

Název: **Antropologický průzkum dětí na ZŠ z hlediska jejich stravovacích návyků**

Vedoucí diplomové práce: **RNDr. Ing. Edvard Ehler, Ph.D.**

1. CÍLE A HYPOTÉZY:

Předložená diplomová práce Lucie Dvořákové se zabývá antropologickým průzkumem dětí na ZŠ z hlediska jejich stravovacích návyků – s ohledem na svačiny. V úvodu si práce klade za hlavní cíl následující: „Hlavním cílem je sumarizovat poznatky o školních svačinách dětí staršího školního věku, prozkoumat tuto problematiku výživy zaměřenou na dopolední školní svačiny jak z pohledu odborné literatury, teorie, šetření, tak také z pohledu dětí i jejich rodičů.“ Následuje definice i dílčích cílů, které de facto určují dílčí výsledky, jak uvidíme dále. Cíle práce jsou zopakovány v na začátku praktické části práce (kap. 3., str. 35.), kde je autorka rozšiřuje i o čtyři výzkumné otázky. Cíle práce byly v dílčích bodech splněny (ovšem pohled rodičů zde nenajdeme a nebyl zjišťován), ale práce přesto netvoří ucelený obraz o školních svačinách dětí staršího školního věku.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ:

Tato diplomová práce má celkem 127 číslovaných stran, plus přílohy. Práce má tradiční dělení na teoretickou část (22 stran) a praktickou, výzkumnou část (93 stran). V teoretické části se autorka zabývá dvěma hlavními tématy, kterými jsou výživa a starší školní věk. Tato část je zpracována v podstatě odpovídajícím způsobem s přiměřenou odbornou hloubkou.

Praktická část je, co se týká struktury a obsahového zpracování, výrazně horší. Celkové členění této části práce je víceméně tradiční. Na začátku autorka zopakuje cíle a podcíle práce, a stanoví výzkumné otázky. Následuje charakteristika výzkumného vzorku, výsledky, diskuze a závěr. Mezi tím jsou vloženy některé nesmyslné části, z nichž nejkřiklavější je kapitola 3.4 Didaktická část. Ta by snad mohla patřit v nějaké formě na konec teoretické části (jak jsem autorce navrhol), ale tady se úplně vymyká jak cílům, tak výzkumným otázkám. Metodologie je popsána velmi kostrbatě a až po několikátém přečtení pochopí čtenář, jak byla data získávána – co měřila autorka, co sami respondenti, která data se sbírala ústně, která písemně. Následuje kapitola 3.6 Interpretace výsledků šetření. Je dělena na 3 části – analýzu stravovacích záznamů (jídelníčku), antropologické vyšetření, analýza rozhovoru. Největším problémem celé práce vidím v tom, že tyto tři části nejsou vůbec ve výsledcích a analýzách propojené – ačkoliv má autorka kódované výsledky po jednotlivých respondentech, jak v mnoha tabulkách ukazuje.

V první části měřila autorka nutriční hodnoty jedné svačiny. Výsledkem je jedna dlouhá, dvanáctistránková, tabulka a řada dalších dílčích. Kde autorka sice podrobně vypisuje, jestli měly děti ke svačině vodu se šťávou nebo s citronem, jakou značku sladké tyčinky si přinesly, ale žádná smysluplná analýza, hledání závislosti v datech nebo abstrakce tady v podstatě není. O nějaký přehled se pokouší graf č. 3, ale jeho interpretace mě uniká. Následuje část týkající se antropometrického šetření. Zde se autorka zaměřuje hlavně na výpočet BMI. Nesprávně však uchopuje dvě základní vlastnosti tohoto parametru, a to je populační variabilita a závislost na věku a pohlaví. Ty sice zmiňuje v teoretické části k BMI měření, ale v samotných výsledcích s nimi nepracuje. Respektive není jasné, z jakých dat je tabulka č. 25 konstruována (percentilové rozsahy a kategorie). Její analýza se pak omezuje opět na výčet počtu respondentů v jednotlivých kategoriích a třídách. Poslední výzkumná část je věnována analýze strukturovaného rozhovoru s každým z probandů. Zde nás autorka provádí dlouhou kapitolou a popisem výsledků deseti otázek. Opět je zde vidět obrovské množství práce, které autorka do této části vložila. Informační hodnota těchto odpovědí a výčtů je však i vzhledem k cílům práce mizivá. Následuje diskuze nad výzkumnými otázkami. Ta je, dle mého názoru, nejpovedenější částí práce a musím potvrdit, že se při dopisování DP po konzultacích výrazně zlepšovala. Autorka reálně porovnává své dílčí výsledky s odbornou literaturou. Závěr práce je přiměřený, ale některé citované výsledky nebo návrhy nemají, dle mého názoru, oporu v sebraných datech.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA:

Formální úprava práce je spíše slabší. Zejména tabulky a grafy jsou nepřehledné, špatně popsány, z větší části moc dlouhé, a čtenáře od dalšího studování textu spíše odrazují. Text ve výsledkové části je také protkán dlouhými výčty naměřených parametrů, bez nějaké další přidané hodnoty. Často se v grafech pouze opakují hodnoty z tabulek. Práce s literaturou je kolísavé kvality. Místy chybí u citací v textu rok. Seznam použitých

literatury na konci práce je formátován nejednotným stylem. Zahrnuje také zdroje rozdílné kvality. Na stejnou úroveň tak řadí jak vědecké články, tak populární zdroje typu kuchařky/výživové poradenské materiály, či nerecenzované internetové články.

4. KOMENTÁŘ VEDOUCÍHO/OPONENTA PRÁCE:

Diplomantka pracovala na svém výzkumném projektu samostatně. K podrobnějším konzultacím se dostavila až v závěru práce, kdy jsme korigovali v podstatě již vypracovanou diplomovou práci. V tomto období však se mnou konzultovala postup dokončování DP intenzivně.

Bohužel v tom zásadním okamžiku, tedy při plánování výzkumu a před sběrem dat se mnou postup nekonzultovala. Výsledkem je tedy diplomová práce, která ji stála viditelně mnoho úsilí, avšak její metodologie je pochybná, pokládané otázky nelogické, presentace výsledků těžkopádná a závěry v podstatě nepoužitelné. Navíc propojení se studovaným oborem (Učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro základní školy a střední školy – biologie) je velmi slabé. Z těchto důvodů nakonec nemohu, ač nerad, práci k obhajobě doporučit.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

Nemám.

6. NAVRHOVANÉ ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ:

Předloženou diplomovou práci **nedoporučuji** k obhajobě.

V Praze, 10. 5. 2022

RNDr. Ing. Edvard Ehler, Ph.D.